

Gemeente Noordenveld

Jaarverslag leerplicht 2004-2005

Voorwoord

Wij presenteren u het “Jaarverslag leerplicht 2004-2005 “ van de gemeente Noordenveld conform de richtlijnen in de leerplichtwet dat burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uitbrengen aan de raad over het in de gemeente gevoerd leerplichtbeleid(artikel 25, eerste lid).

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan het vullen en optimaliseren van de leerplichtadministratie. Daardoor kunnen we u dit jaar een goed overzicht geven van het schoolverzuim en de redenen van verzuim.

Zoals wij u eerder hebben vermeld, is de leerplichtambtenaar samen met de scholen, voor zowel primair als voortgezet onderwijs, belast met het toezicht op naleving van de regels ten aanzien van het schoolbezoek.

Een taak die moeilijker wordt naarmate ouders en leerlingen kiezen voor vrije tijd en minder gebondenheid aan regels.

Door o.a. aan ouders en ook aan leerlingen met behulp van de rechter een boete c.q. taakstraf op te leggen voor schoolverzuim wordt in de leerplichtwet geprobeerd hieraan een grens te stellen.

In het “Jaarverslag Leerplicht 2004- 2005 “ wordt het leerplichtbeleid van de gemeente Noordenveld beschreven, de aantallen verzuim, de redenen van verzuim en wat is opgevallen tijdens de registratie en beschrijving van de leerplicht.

Daarnaast wordt in het kort de functie van de leerplicht weergegeven en de taak en functie van de leerplichtambtenaar.

Ook zijn de voortijdige schoolverlaters die door het RMC Noord- Midden Drenthe zijn geregistreerd opgenomen in het jaarverslag.

In het hoofdstuk aanbevelingen worden de actiepunten voor het schooljaar 2005-2006 genoemd.

Er is gekozen om in de tabellen ook de cijfers van de voorgaande jaren mee te nemen om op die manier de ontwikkelingen van het lopende schooljaar te kunnen afzetten tegen de ontwikkelingen in de voorgaande jaren.

Zoals ook dit schooljaar weer blijkt, is de samenwerking tussen de leerplichtambtenaar en anderen een zeer belangrijk onderdeel bij de uitvoering van de leerplichtwet.

1. Inleiding.

In de ' Leerplichtwet 1969 ' staan de rechten en plichten van ouders, leerlingen en schooldirecteuren aangegeven '. Deze wet is een rechtsmiddel waarmee gewaarborgd wordt dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs kunnen en zullen deelnemen. Om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven is een afgeronde schoolopleiding een vereiste. Jongeren die deelnemen aan het geboden onderwijs worden zo goed mogelijk toegerust met kennis en vaardigheden die zij voor hun toekomst kunnen gebruiken.

Jongeren zijn leerplichtig vanaf 5 jaar. Ze moeten naar school op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin ze 5 jaar zijn geworden. Een schooljaar duurt van 1 augustus tot en met 31 juli. De volledige leerplicht duurt tot en met het schooljaar waarin een jongere 16 wordt. Een jongere die bijvoorbeeld in november 16 is geworden, is verplicht het schooljaar af te maken.

In het schooljaar waarin een jongere 17 jaar wordt, begint de partiële leerplicht. In dat jaar moet minimaal twee dagen per week onderwijs gevolgd worden, of in het geval van een werk-leerovereenkomst één dag per week .

Na het einde van de leerplicht vallen jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar onder de RMC-regeling.

Een startkwalificatie houdt in dat een jongere tenminste een HAVO-diploma heeft of een MBO-niveau 2 diploma.

1.1. Leerplichtbeleid gemeente Noordenveld

In de gemeente Noordenveld wordt de jongere in zijn haar/schoolloopbaan gevolgd. Zodra een jongere leerplichtig is moeten volgens de leerplichtwet schoolgegevens van de jongere worden opgenomen in de leerplichtadministratie. Alle verzuimmeldingen en acties die de leerplichtambtenaar hierop uitvoert, worden door de leerplichtambtenaar in deze administratie opgenomen.

Daarnaast is de gemeente ook wettelijk verplicht de gegevens van de voortijdige schoolverlaters van 18 tot 23 jaar (jongeren zonder startkwalificatie) te registreren. Deze gegevens worden doorgegeven aan het Regionaal Meld en Coördinatie punt voortijdig Schoolverlaten Noord en Midden Drenthe waarbij de gemeente Noordenveld is aangesloten.

1.1.1. Leerplichtbeleid in relatie tot de sluitende aanpak

Het beleid van de gemeente Noordenveld is, dat er een sluitende aanpak tussen diverse instellingen is waardoor er een ketenbenadering ontstaat.

Deze ketenbenadering moet er voor zorgen dat er geen jongeren tussen "wal en schip" raken en/of niet meer in beeld zijn.

Zowel in het jeugdbeleid als in het onderwijsbeleid zijn daarom acties ondernomen om de overgang tussen de verschillende schoolsoorten, inclusief de peuterspeelzalen en het basisonderwijs, soepel te laten verlopen.

Hierbij speelt het signaleren en registreren een grote rol.

Het doel van deze registratie is om de jongere te blijven volgen totdat hij/zij een startkwalificatie heeft bereikt.

De gemeente Noordenveld wil namelijk binnen haar mogelijkheden en die van de desbetreffende jongere zorgen dat de jongere de kans krijgt om een startkwalificatie te behalen. Het is daarom erg belangrijk dat scholen de verzuimgegevens aan de gemeente doorgeeft. Met de gemeente Groningen, waar veel jongeren uit Noordenveld een voortgezette school bezoeken, zijn hiervoor afspraken gemaakt om de gegevens digitaal aan de gemeente Noordenveld aan te leveren. Met de basisscholen en de voortgezette scholen binnen onze gemeente zijn in het wettelijke kader afspraken gemaakt voor het aanleveren van de verzuimgegevens. (zie hoofdstuk 1.6)

In het kader van de sluitende aanpak/ketenbenadering is vanuit het GOA-beleid het voortijdig schoolverlatenoverleg gestart waarin de leerplichtambtenaar samenwerkt met het RMC, het CWI en het ROC (regionaal opleidingscentrum voor volwasseneducatie) Alfa. (zie hoofdstuk 3.3.)

De leerplichtadministratie speelt dus in de sluitende aanpak/ketenbenadering een grote rol. Vandaar ook dat dit schooljaar weer extra is ingezet om de leerplichtadministratie goed te vullen en actueel te houden. Ook in verband met het aanleveren van gegevens voor het GOA-beleid en de Drentse monitor moet de leerplichtadministratie volledig zijn.

Het is daarom heel belangrijk dat alle scholen, zowel basis, voortgezet maar ook de ROC's alle verzuimmeldingen doorgeven aan de leerplichtambtenaar.

1.2. De functie van leerplicht

In de leerplichtwet is opgenomen dat ouders, voogden of verzorgers(degenen die het gezag uitoefenen over een jongere, en/of degene die met de feitelijke verzorging van een jongere in de leeftijd van 5 tot 18 jaar belast zijn) de verplichting hebben om ervoor te zorgen dat deze jongere als leerling is ingeschreven bij een school en dat de jongere deze school bezoekt. De leerlingen vanaf 12 jaar zijn er ook zelf verantwoordelijk voor dat ze naar school gaan en ze worden aangesproken als dit niet gebeurt.

Het toezicht op de naleving van de leerplichtwet is opgedragen aan het College van Burgemeester en Wethouders. De beëdigde leerplichtambtenaar is door het College met de feitelijke uitoefening van dit toezicht belast.

1.3. De formatie-omvang.

De gemeente Noordenveld heeft 0,55 fte (20 uur per week) beschikbaar voor de leerplichtambtenaar.

Daarnaast is formatie beschikbaar voor het bijhouden van de leerplichtadministratie.

De formatie ziet er als volgt uit:

* Leerplichtambtenaar	0,55 fte
* Leerplichtadministratie	0,77 fte

Sinds de deelname aan de Drentse monitor wordt in de gemeente Noordenveld extra aandacht gegeven aan het goed registreren van gegevens van jongeren tot 23 jaar.

Door de invoer van de gegevens voor de GOA-monitor heeft de registratie van gegevens erg onder druk gestaan. Doordat er extra formatie is ingezet is bereikt dat in het schooljaar 2004-2005 de gegevens van alle jongeren tot 23 jaar in de leerplichtadministratie zijn opgenomen.

1.4. Taak en functie van de leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar is in het bezit van een diploma buitengewoon opsporingsambtenaar en kan bij vaststelling van strafbare feiten hiervan proces-verbaal (laten) opmaken.

De leerplichtambtenaar houdt zich bezig met de bestrijding van het verzuim

De doelstelling van de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar is het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim.

Dit ongeoorloofd schoolverzuim kent twee vormen, namelijk relatief verzuim en absoluut verzuim.

Bij relatief verzuim staat de jongere wel ingeschreven op school, maar gaat er niet heen.

Bij absoluut verzuim staat de jongere bij geen enkele school ingeschreven.

De leerplichtambtenaar hanteert als uitgangspunt bij het handelen dat de interventies het karakter hebben van maatschappelijke zorg. In eerste instantie wordt gekeken naar de achterliggende oorzaken van schoolverzuim. Er wordt dan naar oplossingen gezocht; veelal in samenwerking met andere instanties en de school. Pas in laatste instantie zal het middel van proces-verbaal worden gebruikt.

De hoofdtaken van de leerplichtambtenaar zijn:

- het behandelen van meldingen van schoolverzuim;
- het behandelen van aanvragen voor vrijstelling van de leerplicht en aanvragen voor vervangende leerplicht;
- het behandelen van aanvragen voor verlof voor meer dan 10 schooldagen;
- het (laten) opmaken van proces-verbaal;
- het onderhouden van contacten met onderwijs, hulpverleningsinstellingen en justitie, gericht op de uitvoering van de Leerplichtwet en het ontwikkelen van preventiemaatregelen om ongeoorloofd schoolverzuim te voorkomen;
- het geven van voorlichting aan ouders, jongeren, scholen en instellingen over de leerplichtwet;
- het signaleren van knelpunten die belemmerend werken voor de jongere en het leveren van een bijdrage in beleidsmaatregelen die de belemmeringen kunnen opheffen of verminderen;
- het leveren van een bijdrage aan het formuleren van beleid.

1.5. Deskundigheidsbevordering van de leerplichtambtenaar

Voor een goede uitoefening van de functie oriënteert de leerplichtambtenaar zich op de voortdurende veranderingen in en rond het onderwijsveld en stemt de werkzaamheden hiermee af.

Deskundigheidsbevordering is o.a. daarom voor de leerplichtambtenaar noodzakelijk.

De leerplichtambtenaar heeft in het afgelopen schooljaar deelgenomen aan:

- regiovergaderingen van de Landelijke vereniging van Leerplichtambtenaren(LVLA)
- ledenvergaderingen LVLA
- gebruikersoverleg Prolep
- conferenties o.a. Jeugdbeleid: Speerpunt zorg; Voortijdig schoolverlaten e.d.
- cursus ambtsinstructie van de leerplichtambtenaar

Ook werd aan de volgende structurele overleggen deelgenomen:

- overleg provinciale leerplichtambtenaren(Drents Breed)
- twee maal per jaar overleg Drents Breed met het openbaar ministerie en de raad voor de kindbescherming
- RMC/Leerplicht Noord en Midden Drenthe.
- leerplichtoverleg Noordenveld/Westerkwartier.
- Jongeren Netwerk Noordenveld.
- deelname zorgteams rondom scholen voor voortgezet onderwijs in Noordenveld en Leek
- deelname voortijdig schoolverlaten overleg Noordenveld

Daarnaast is overleg gevoerd met:

- directies Bijzonder Basisonderwijs samen met de leerplichtambtenaar van Leek
- individuele directeuren basisonderwijs en voortgezet onderwijs
- CWI (Centrum Werk en inkomen)
- Trajectbegeleider RMC

1.6. Registratie

Een adequate leerplichtadministratie is een basisvoorwaarde voor het goed kunnen uitoefenen van de leerplichtfunctie. De gemeente is wettelijk verplicht een administratie op te zetten voor alle leerplichtigen. In de leerplichtwet staan een aantal eisen ten aanzien van een dergelijke administratie geformuleerd.

In de leerplichtadministratie moet opgenomen zijn op welke school de leerplichtigen zijn ingeschreven en moeten tussentijdse mutaties, schoolverzuim en uitval direct te herleiden zijn.

Volgens de leerplichtwet moeten de hoofden van scholen de kennisgeving van in- en uitschrijvingen binnen 7 dagen melden aan Burgemeester en Wethouders van de woongemeente van de leerling. Bij ongeoorloofd verzuim moet er door de directeur van de school na drie dagen een melding plaatsvinden bij de leerplichtambtenaar.

Om te komen tot een sluitende aanpak is het nodig dat de scholen de gegevens correct en tijdig aanleveren en dat de leerplichtadministratie voortdurend wordt bijgehouden.

In het schooljaar 2004-2005 is daarom door het RMC Noord - en Midden Drenthe namens de gemeenten die onder dit RMC vallen, aan alle voortgezette scholen een brief gestuurd met het verzoek de gegevens correct en op tijd aan te leveren.

Dit verzoek heeft geresulteerd in een betere melding van gegevens.

Ook zijn er afspraken gemaakt met de gemeente Groningen, waar ook leerlingen van de gemeente Noordenveld voortgezette scholen bezoeken, om te komen tot een digitale levering van gegevens.

De leerplichtadministratie is zeer actief in de benadering van scholen om de actuele in- en uitschrijvingen van de scholen te verkrijgen en om de uitvallers goed in beeld te krijgen, waarna de leerplichtambtenaar in actie kan komen.

De leerplichtambtenaar heeft de beschikking gekregen over een geautomatiseerd registratiesysteem. In het schooljaar 2005-2006 zullen de cijfers uit dit systeem worden gehaald. Ook wordt dat schooljaar gebruikt om dit systeem te optimaliseren en zullen eventuele 'kinderziektes' eruit worden gehaald.

1.7 VAVO-dispensatie

In de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) wordt bepaald dat toelating in het volwassenenonderwijs met ingang van 1997 uitsluitend open staat voor volwassenen.

Er wordt wel aan instellingen de mogelijkheid geboden jongeren vanaf 16 jaar toe te laten tot het volwassenenonderwijs. Hiervoor moet echter de leerplichtambtenaar ontheffing verlenen, namelijk de VAVO-dispensatie

Aan de hand van verstrekte informatie beoordeelt de leerplichtambtenaar of het volgen van VAVO passender is voor de betreffende jongere.

In de beslissing wordt meegenomen of:

- de deelnemer problemen heeft met de reguliere dagschool
- door gebeurtenissen in het persoonlijke leven van de deelnemer hij/zij de reguliere dagschool is ontgroeid
- de leerling twee maal is blijven zitten in hetzelfde leerjaar
- de leerling achtereenvolgens is blijven zitten en vervolgens van school af moet
- de leerling een (afgebroken) opleiding algemeen onderwijs en een afgebroken opleiding beroepsonderwijs heeft
- er is sprake van fysieke- en/of andere organisatorische redenen.

In het schooljaar 2004- 2005 is 3 keer dispensatie verleend.

1.8. Samenwerkingsvormen

De leerplichtambtenaar heeft een samenwerking of relaties met verschillende instellingen. Deze samenwerkingsrelatie/vormen worden hierna beschreven.

1.8.1. Relatie met scholen

Zorgnetwerken

Het zorgnetwerk in het voortgezet onderwijs bestaat uit afgevaardigden van de school (leerlingbegeleiders, afdelingsleider(s), mentoren), zorgaanbieders (Bureau jeugdzorg Drenthe c.q. HAJON), GGD-schoolarts, GGZ-jeugd, politie, leerplichtambtenaren. Het doel van een zorgnetwerk is het vroegtijdig signaleren van problemen bij leerlingen, het tijdig effectief begeleiden en het bieden van hulp.

De leerplichtambtenaar neemt geregeld deel aan 5 zorgnetwerken van RSG De Borgen (locaties Roden (2) en Leek (3)).

Tevens neemt zij incidenteel (op afroep) deel aan het zorgnetwerk Dr. Nassaucollege locatie Norg en op afroep aan het netwerk van het A.O.C. Terra te Eelde, en het Noorderpoortcollege/Zernikecollege(VMBOschool).

De preventieve werkzaamheden/bemiddelingen die de leerplichtambtenaar verricht vanuit de zorgnetwerken zijn in het schooljaar 2004-2005 toegenomen.

In de netwerkvergaderingen bleek regelmatig dat behalve problemen, de besproken leerling ook regelmatig verzuimde.

De leerplichtambtenaar kon op deze wijze actief onderzoek doen naar de oorzaak van het verzuim, helpen bij het zoeken naar oplossingen en afspraken maken waardoor het schoolverzuim verminderde c.q. stopte, en het voortijdig schoolverlaten werd voorkomen.

1.8.2. Relaties met instanties

Jeugdhulpverlening

Bij leerplichtigen met sociaal emotionele problemen is samenwerking met hulpverleners vaak aan de orde. Als er nog geen contacten zijn met de hulpverlening, wordt in dergelijke gevallen geadviseerd c.q. verwezen naar de hulpverlening.

Naast het hervatten van geregeld schoolbezoek, moet er aantoonbaar gewerkt worden aan het oplossen van de problemen door de leerplichtige en zijn/haar ouders/verzorgers.

De leerplichtambtenaar laat zich waar nodig door deskundige hulpverleners adviseren.

Soms worden ouders/verzorgers gedwongen hulp te zoeken voor de problemen.

Knelpunt in de relatie met de jeugdhulpverlening is het actief mee werken in het adviseren van de leerplichtambtenaar of de school. Vaak wordt het probleem van de leerling als individueel probleem behandeld zonder het te herleiden naar zijn/haar sociale omgeving. Actieve samenwerking en overdracht van kennis van hulpverlening naar de school en leerplicht zou het herstel wellicht kunnen beïnvloeden c.q. versnellen.

Opgemerkt dient te worden dat de afbouw van "De Toegang in Noordenveld", als gevolg van de nieuwe wet op de jeugdzorg, een rol heeft gespeeld in dit verslagjaar.

Onderwijs aan zieke leerlingen.

Leerlingen met lichamelijke ziekten en/of psychische problemen zijn niet altijd in staat om (geregeld) naar school te gaan. De school is verplicht het onderwijs thuis te gaan verzorgen. Scholen en leerplichtambtenaren kunnen hiervoor een beroep doen op de Onderwijs Begeleidingsdiensten aan wie formatie is toegekend. Een medewerker van 'Onderwijs aan zieke leerlingen' verzorgt dan thuis-onderwijs in overleg en in samenwerking met de ouders, de leerplichtambtenaar, de school én de hulpverleningsinstantie die betrokken is bij het kind. Een 'stappenplan terugkeer naar school' wordt gemaakt in overleg met de hulpverlener. Zo gaat het contact met de school niet verloren en wordt alles in het werk gezet om de 'thuis-zit-situatie' te verkorten en/of te beperken, en terugkeer in de sociale omgeving te bespoedigen.

HALT-bureau.

Er is sinds het schooljaar 2003-2004 een procedure van kracht waarin is vastgelegd de mogelijkheid om de overtreding van ongeoorloofd schoolverzuim door een HALT-straf af te laten doen.

Deze procedure is gericht op leerplichtigen met matig verzuim, waarbij geen sprake mag zijn van ernstige problematiek. De mate van het verzuim en het zich niet houden aan de afspraken met de leerplichtambtenaar zijn bepalend voor de straf.

Doordat de verzuimmelding meestal het 'matig verzuim' al overschreden had, hebben er in het schooljaar 2004-2005 geen HALT-afdoeningen plaatsgevonden.

Justitie

Ongeoorloofd schoolverzuim is een strafbaar feit, waarvoor proces verbaal (PV) opgemaakt kan worden.

Het moment waarop PV opgemaakt gaat worden is ter beoordeling aan de leerplichtambtenaar. Deze beoordeelt in hoeverre en wie (de leerplichtige vanaf 12 jaar en/of de ouders/verzorgers) hij/zij verantwoordelijk acht voor dit strafbare feit.

Als de bemoeienissen van de leerplichtambtenaar niet leiden tot verbetering van het schoolbezoek en de leerplichtambtenaar het als verwijtbaar gedrag vaststelt, dan wordt besloten tot het opmaken van PV.

Het PV gaat vergezeld van een sociale rapportage als toegevoegde relevante informatie, waaruit de bemoeienissen tot dat moment blijken. Deze sociale rapportage wordt ook doorgestuurd naar de strafafdeling van de Raad voor de Kinderbescherming, die een basisonderzoek zal verrichten en daarop het O.M. c.q. de rechter zal adviseren in de op te leggen straf.

Knelpunt in de relatie met justitie was, dat voordat een PV leidt tot een rechtszitting, er vaak een lange tijd (periode van 6 – 12 maanden) voorbij gaat. Voor leerplichtige kinderen een onoverzichtelijk lange tijd, waarin zij zich vaak niet (meer) gedwongen voelen tot verbetering van hun spijbelgedrag. Tijdens het verslagjaar is door het Openbaar Ministerie(OM) hard gewerkt aan een snellere afhandeling van de leerplicht PV's en zijn er met de leerplichtambtenaren in Drenthe afspraken gemaakt om te komen tot nieuwe richtlijnen.

Er is geen sprake van automatische samenwerking tussen de beide afdelingen van de Raad voor de Kinderbescherming (straf en civiel).

Samenwerking met schoolarts GGD

Veelvuldig ziekteverzuim kan leiden tot voortijdig schoolverlaten. Als ziekteverzuim meer dan gemiddeld is, is het van belang om in samenwerking met de schoolarts te onderzoeken wat er aan de hand is. De leerplichtambtenaar laat zich dan door de schoolarts adviseren omtrent het geoorloofd c.q. ongeoorloofd zijn van het verzuim.

In enkele gevallen als het ziekteverzuim al langdurig speelt, wordt een gezamenlijk gesprek gevoerd van de schoolarts en de leerplichtambtenaar met de leerling en zijn of haar ouders. Er worden dan afspraken gemaakt over het huisartsbezoek, het contact tussen de schoolarts en de huisarts en het schoolbezoek.

Het doel is de ziekteverzuimperioodes zo kort mogelijk te houden.

In de zorgteamvergaderingen worden afspraken gemaakt over leerlingen met meer dan gemiddeld ziekteverzuim.

Samenwerking met verschillende organisatie binnen het Jongerenennetwerk Noordenveld

De leerplichtambtenaar zit in het Jongerenennetwerk Noordenveld. In dit netwerk voor jongeren tussen 10 tot 19 jaar zitten naast de leerplichtambtenaar , het maatschappelijke werk, de jeugdagent, een jongerenwerker, een vertegenwoordiger van de basisschool en de schoolarts. Het doel van dit netwerk is preventie door middel van kindbespreking en signalen op te pakken uit de buurt en/of sociale omgeving van het kind. In 2004-2005 is er door de leden van het netwerk een convenant afgesloten over de privacybescherming en hoe omgegaan wordt met de problematiek , zoals het instellen van een case-manager. Ook is er een coördinator gekozen die de cursus coördinator buurtnetwerken heeft gevolgd.

Door de Kerngroep Jeugd is gevraagd, in kader van de sluitende aanpak, of het netwerk voor jongeren van 0 tot 19 jaar zou kunnen gelden. Dit zal in het schooljaar 2005-2006 opgepakt worden.

Samenwerking met verschillende organisaties binnen het Voortijdig Schoolverlatenoverleg

In 2004 is het voortijdig schoolverlatenoverleg opgericht waarin naast de leerplichtambtenaar, de ISD, het CWI, het Alfacollege, en de trajectbegeleider van het RMC Noord- en Midden Drenthe zitten. Dit overleg heeft naast het preventieve doel als hoofddoel de jongere die wel voortijdig de school dreigt te verlaten of heeft verlaten weer terug te leiden naar onderwijs. Ook in dit overleg wordt een case-manager benoemd die met de jongere en eventueel zijn/haar ouders in contact gaat.

2. Statistische gegevens leerplichtjaar 2004-2005

Goede registratie van de gegevens over leerlingen, verzuim en uitval vormen de basis voor acties van de leerplichtambtenaar. Daarom is er in het schooljaar 2004-2005 een nieuw automatiseringssysteem gebruikt en heeft de leerplichtambtenaar samen met collega's van de afdeling, waaronder ook collega's van de leerplichtadministratie, de cursus gevolgd behorende bij dit nieuwe systeem.

In het voorjaar van 2005 is er extra formatie ingezet om de leerplichtadministratie te optimaliseren.

2.1. Gemeentelijke gegevens

De basisgegevens worden voor twee verschillende groepen aangeleverd;

- leerplichtigen
- niet-leerplichtige jongeren tot 23 jaar

De leerplichtigen vallen in de leeftijdscategorie 5 tot 18 jaar en de niet-leerplichtige jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 23 jaar.

De laatste groep wordt gevolgd door het RMC Noord- en Midden Drenthe waaronder de gemeente Noordenveld valt. In hoofdstuk 3 worden deze gegevens weergegeven.

Eerst worden de gegevens van het aantal leerplichtigen en aantallen schoolsoort en bestemming weergegeven.

2.1.1. Aantal scholen in de gemeente verdeeld naar schoolsoort

Basisonderwijs	20
Speciaal basisonderwijs	1
Voortgezet onderwijs	2
Praktijk onderwijs	1

2.1.2. Aantal leerlingen per schoolsoort en bestemming

Overzicht van het aantal leerlingen* dat op 1 oktober 2001, 1 oktober 2002, op 1 oktober 2003, 2004, in het leerlingenregistratiesysteem staat ingeschreven op een school.

Bestemming	Aantal 2001	2002	2003	2004
Basisonderwijs	3090	3175	3184	3163
Speciaal basisonderwijs*	44	51	49	54
Voortgezet onderwijs**	1486	1637	1750	1674
Praktijk onderwijs	46	49	53	54

* alleen de leerplichtige leerlingen uit de gemeente Noordenveld

** de gegevens VO voor de schooljaren 2001 en 2002 zijn, doordat er geen optimale registratie mogelijk was, niet helemaal betrouwbaar

2.2. (Verzuim) Meldingen door de school

In onderstaand overzicht wordt het verzuim onderverdeeld in diverse categorieën.

Bij ' geen verzuim ' is wel de zorg om een leerplichtige gemeld bij de leerplichtambtenaar, maar was er geen sprake van verzuim.

Met ' incidenteel verzuim ' wordt bedoeld dat er op 't moment van de melding enkele uren is gespijeld tot minder dan 3 dagen.

Met ' veelvuldig verzuim ' wordt bedoeld dat er op 't moment van de melding meer dan 3 dagen maar minder dan 10 dagen is verzuimd door een leerplichtige.

Van ' langdurig verzuim ' is sprake als meer dan 10 dagen is verzuimd.

Van ' absoluut verzuim ' is sprake wanneer de leerplichtige niet staat ingeschreven bij een school.

Absoluut schoolverzuim zoals in onderstaand overzicht is opgenomen, kan in sommige gevallen worden gedoogd. Redenen om dit te gedogen zijn:

- instroom op een opleiding is niet mogelijk
- verhuizing naar onze gemeente in de loop van het schooljaar waardoor instroom qua richting en/of niveau niet meer mogelijk is
- psychische problemen waardoor de school de leerling heeft uitgeschreven
- de partiel leerplichtige is 17 jaar, heeft werk gevonden en is zeer ongemotiveerd voor een nieuwe opleiding

Aantal leerlingen waarover is gemeld in 2001-2002	(S)VO	V	M	(S)BAO
Geen verzuim(=zorg)		0	3	0
Incidenteel		0	6	1
Veelvuldig		15	11	2
Langdurig		1	5	1
Absoluut		2	2	0
Aantal leerlingen waarover is gemeld in 2002-2003	(S)VO	V	M	(S)BAO
Geen verzuim(=zorg)		2	4	1
Incidenteel		4	8	0

Veelvuldig	12	8	1	
Langdurig	6	4	0	
Absoluut	4	1	0	
Aantal leerlingen waarover is gemeld in 2003-2004	(S)VO + MBO	V	M	(S)BAO
Geen verzuim (= zorg)	4	8	1	
Incidenteel verzuim	7	9	1	
Veelvuldig verzuim	13	9	4	
Langdurig verzuim	9	5	5	
Absoluut verzuim	2	4	0	
Aantal leerlingen waarover is gemeld in 2004-2005	(S)VO + MBO	V	M	(S)BAO
Geen verzuim (= zorg)	1	11	-	1
Incidenteel	3	5	3	5
Veelvuldig	19	17		
Langdurig	3	6		
Absoluut	2	6		
Niet (meer) leerplichtig	3	8		

N.a.v. bovenstaande tabellen valt de toename van meldingen in het voortgezet onderwijs op. De oorzaak kan o.a. gevonden worden in de betere melding en registratie. Er wordt binnen het onderwijs meer aandacht gegeven aan het verzuim. Door de leerplichtambtenaar zijn ook dit schooljaar met de directies gesprekken gevoerd over het melden van verzuim.

2.1.3. Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake als de jongere niet op school staat ingeschreven.

Dit absoluut verzuim wordt geconstateerd door het bevolkingsbestand te vergelijken met de in- en uitschrijvingen van de scholen.

Meestal gaat het om de overgangperiode van de ene school naar de andere school of om nieuwe inwoners van de gemeente en /of scholen die de inschrijving nog niet hebben doorgegeven aan de gemeente.

De overgang van het VO naar het beroepsonderwijs (ROC) is ook vaak een moment waarop de inschrijving op de nieuwe school niet altijd lukt of doorgaat.

De gemeente Noordenveld schrijft daarom elk jaar de partiel leerplichtigen aan het begin van het schooljaar aan. Hierdoor worden een aantal gevallen van absoluut schoolverzuim 'ontdekt' en wordt alsnog geprobeerd deze leerplichtigen in te schrijven bij een school c.q. opleiding.

Daardoor zijn er in het schooljaar 2004-2005 8 gevallen van absoluut verzuim geconstateerd, waarvan er 5 weer zijn ingeschreven bij een school. Door psycho- sociale problemen en niet toegelaten worden in een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) binnen het ROC, omdat er niet tijdig werk is gevonden, zijn de redenen waarom de andere 3 niet ingeschreven zijn.

2.1.4. Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim als de jongere wel op school staat ingeschreven maar deze niet geregeld bezoekt. De school neemt bij kortdurend verzuim (korter dan 3 dagen aaneengesloten) zelf actie om dit verzuim op te lossen.

Wordt dit verzuim niet opgelost, dan volgt actie door de leerplichtambtenaar.

2.1.5. Soorten relatief verzuim en acties leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar stemt de aanpak van het relatief verzuim af op de achterliggende oorzaak van het verzuim. Zo wordt bij gezinsproblemen een andere strategie gevolgd dan bij verzuim vanwege motivatie- problemen van de jongere.

Hieronder volgt een overzicht van de redenen van de verzuimmelding.

Per kind kunnen in dit overzicht meerdere redenen zijn opgenomen.

Reden van melding 2001-2002	(S)VO	V	M	(S)BAO
Psychosociale problematiek	9	11	0	
Wil werken	1	3	0	
Lichamelijk ziek	5	4	1	
Verhuizing	0	1	0	
Ongemotiveerd	3	7	0	
Verwijderd	0	0	0	
Problemen in gezin	7	6	2	
Drugs	0	1	0	
Voortijdig schoolverlaten/geen	2	4	0	

startkwalificatie			
Verkeerde school/opleiding	2	3	0
Niet toegelaten	0	0	0
Topsport	0	0	0
Stageprobleem	0	0	0
Geloofsreden	0	1	0
Reden van melding 2002-2003	(S)VO	V	M
Psychosociale problematiek	15	10	0
Wil werken	3	1	0
Lichamelijk ziek	5	1	0
Verhuizing	1	0	0
Ongemotiveerd	5	6	0
Verwijderd	1	0	1
Problemen in gezin	10	5	3
Drugs	1	0	0
Voortijdig schoolverlaten/geen startkwalificatie	3	2	0
Verkeerde school/opleiding	0	1	0
Niet toegelaten	2	1	0
Topsport	0	1	0
Stageprobleem	0	1	0
Geloofsreden	0	0	0
Reden van melding 2003-2004	(S)VO + MBO	V	M
Psychosociale problematiek	17	12	2
Wil werken	2	4	0
Lichamelijk ziek	4	3	0
Verhuizing	1	1	1
Ongemotiveerd	11	10	0
Verwijderd	0	0	0
Problemen in gezin	14	12	8
Drugs		1	0
Voortijdig schoolverlaten/geen startkwalificatie	1	2	
Verkeerde school/opleiding	1	0	1
Niet toegelaten	0	0	1
Topsport	0	0	0
Stageprobleem	0	0	0
Geloofsreden	0	0	0
Te laag IQ	0	2	0
Vervoersproblemen	1	1	0
Reden van melding 2004-2005	(S)VO + MBO	V	M
Psychosociale problematiek	14	20	0
Wil werken	-	2	0
Lichamelijk ziek	8	3	0
Verhuizing	-	-	0
Ongemotiveerd	2	7	0
Verwijderd	-	-	1
Problemen in gezin	10	10	4
Drugs	-	2	0
Voortijdig schoolverlaten/geen startkwalificatie	1	5	0
Verkeerde school/opleiding	-	-	0
Niet toegelaten	0	7	0
Topsport	1	2	0
Stageprobleem	-	-	0
Geloofsreden	-	-	0
Te laag IQ	1	2	0
Vervoersproblemen	-	1	0
Luxe verzuim	3	2	1
Anders	-	1	0

2.1.6. Acties/resultaten van de leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar heeft in het schooljaar 2001-2002 49 leerlingen in behandeling genomen. In het schooljaar 2002-2003 heeft de leerplichtambtenaar 53 leerlingen in behandeling genomen. In 2003-2004 zijn er 78 leerlingen in behandeling genomen. In het schooljaar 2004-2005 zijn 87 leerlingen in behandeling genomen. De stijging wordt veroorzaakt doordat scholen vaker melden en beter registreren.

De acties van de leerplichtambtenaar kunnen verschillende gevolgen hebben. Na een of meerdere gesprekken met de jongere en/of de ouders kan plaatsing naar een nieuwe school tot gevolg hebben. Soms is ook inschakeling van langdurige hulpverlening noodzakelijk. Wanneer wordt geconstateerd dat er onvoldoende medewerking is voor het werken aan een oplossing wordt in het uiterste geval proces verbaal opgemaakt.

Hieronder volgt het overzicht acties/resultaten leerplichtambtenaar voor het schooljaar 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005.

Hierbij dient rekening gehouden te moeten worden dat de leerplichtambtenaar meerdere acties gedaan kan hebben bij dezelfde jongere.

Acties/resultaten van de leerplichtambtenaar 2001-2002	(S)VO	V:	M:	(S)BAO
Leerlingen terug naar oude school		8	16	3
Leerlingen naar een andere school		7	6	1
Leerlingen naar speciaal onderwijs		0	1	0
Alternatief traject		1	2	0
Leeftijdsgedispensatie		0	0	0
Hulpverlening		8	9	0
Artikel 15 vrijstelling*		0	0	0
Beroep op art. 5a Vrijstelling*		0	0	0
Onderwijs aan zieke leerlingen		0	3	0
Werken		0	0	0
Proces Verbaal		1	0	0
Absoluut schoolverzuim		2	3	0
Leerlingen naar partieel onderwijs		0	0	0
Subtotaal		27	40	4
Totaal: 71				
Acties/resultaten van de leerplichtambtenaar 2002-2003	(S)VO	V:	M:	(S)BAO
Leerlingen terug naar oude school		16	11	2
Leerlingen naar een andere school		4	3	0
Leerlingen naar speciaal onderwijs		0	1	1
Alternatief traject		2	2	0
Leeftijdsgedispensatie		0	0	0
Hulpverlening		10	9	0
Artikel 15 vrijstelling*		0	2	0
Beroep op art. 5a Vrijstelling*		1	0	0
Onderwijs aan zieke leerlingen		2	3	0
Werken		2	0	0
Proces Verbaal		0	1	0
Absoluut schoolverzuim		2	1	0
Leerlingen naar partieel onderwijs		0	0	0
Subtotaal		39	32	3
Totaal: 74				
Acties/resultaten van de leerplichtambtenaar 2003-2004 + MBO	(S)VO	V:	M:	(S)BAO
Leerlingen terug naar oude school		19	13	4

Leerlingen naar een andere school	5	8	1
Leerlingen naar speciaal onderwijs	0	1	3
Alternatief traject	0	7	0
Leeftijdsgedispensatie	0	0	0
Hulpverlening	14	7	0
Artikel 15 vrijstelling*	0	0	0
Beroep op art. 5a Vrijstelling*	0	0	0
Onderwijs aan zieke leerlingen	1	0	0
Werken	0	1	0
Proces Verbaal	3	3	0
Absoluut schoolverzuim / Geen resultaat *	9	4	2
HALT-afdoening	1	1	0
Subtotaal	54	45	10
Totaal: 109			
Acties/resultaten van de leerplichtambtenaar 2004-2005 + MBO	(S)VO	V:	M:
			(S)BAO
Leerlingen terug naar oude school	19	20	5
Leerlingen naar een andere school	5	15	1
Leerlingen naar speciaal onderwijs	2	2	0
Alternatief traject	-	4	0
Leeftijdsgedispensatie	2	1	0
Hulpverlening	9	15	1
Artikel 15 vrijstelling*	1	1	0
Beroep op art. 5a Vrijstelling*			0
Onderwijs aan zieke leerlingen	1	-	0
Werken			0
Proces Verbaal	1	1	0
Absoluut schoolverzuim / Geen resultaat *	2	6	0
HALT-afdoening			0
Melding RMC	-	8	0
Artikel 3A/3B	-	1	0
Subtotaal	42	74	7
Totaal: 123			

* Artikel 15: vrijstelling kan worden gegeven wegens het volgen van ander onderwijs

* Artikel 5a : vrijstelling kan worden gegeven vanwege lichamelijke of psychische ongeschiktheid

Er is een grote toename van de acties/resultaten door de leerplichtambtenaar vanaf de jaren 2001 tot en met 2005. Dit heeft te maken met de combinatie van de problemen waarmee de leerplichtambtenaar werd geconfronteerd.

2.3. Extra vakantieverlof/ vrijstelling wegens andere gewichtige regelingen (art. 11 lid f en g)

De leerplichtwet geeft de directeur van de school de mogelijkheid om extra verlof toe te kennen. Ouders die vanwege hun beroep niet in de gelegenheid zijn om een gezamenlijke gezinsvakantie te houden binnen reguliere schoolvakanties, kunnen extra vakantieverlof aanvragen tot een maximum van 10 schooldagen (art. 11 lid f), onder bepaalde voorwaarden. Vakantieverlof aanvragen om reden dat een vakantie dan goedkoper is, of eerder op vakantie gaan om de files te ontwijken bijvoorbeeld, zijn geen redenen op basis waarvan verlof verleend kan worden.

Daarnaast kunnen ouders/verzorgers extra verlof aanvragen wegens gewichtige omstandigheden. Onder ' gewichtige omstandigheden ' wordt bedoeld: omstandigheden die ontstaan c.q. maken dat extra verlof noodzakelijk is vanwege redenen buiten de wil van de ouders/verzorgers van de leerplichtige die niet in een reguliere schoolvakantie kunnen plaatsvinden. Te denken valt b.v. aan ernstige ziekte van familieleden elders c.q. jubilea (groot)ouders e.d.

Het beoordelen van de aanvraag voor extra verlof voor meer dan 10 schooldagen is de bevoegdheid van de leerplichtambtenaar.

Voor het zo eenduidig mogelijk beoordelen van dergelijke aanvragen heeft de leerplichtambtenaar een toetsingsprotocol opgesteld, die zowel door de directeur als de leerplichtambtenaar als leidraad kan dienen bij de beoordeling van de aanvragen (zie bijlage)

In het schooljaar 2004-2005 is hiervan geen gebruik gemaakt.

Andere gronden voor vrijstellingsprocedures zijn beschreven in de artikelen 3a en 3b van de leerplichtwet 1969. De leerplichtambtenaar kan de jongeren vanaf 14 jaar in staat stellen een programma te volgen, dat naast algemeen vormend onderwijs en het op beroep gericht onderwijs tevens praktijktijd bevat.

Vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15) kan worden verleend als de jongere op een andere wijze voldoende onderwijs krijgt.

De vrijstellingsprocedures zijn aan duidelijke voorwaarden verbonden en worden door de leerplichtambtenaar onderzocht en beoordeeld.

Voor besluitvorming worden deze voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.

In het verslagjaar 2004-2005 is dit 1 maal aan de orde geweest. Binnen het VO worden steeds meer mogelijkheden gecreëerd voor leerlingen die meer praktijkgericht zijn.

2.3.1. Consultatie

In de verslagperiode is regelmatig consultatief contact gezocht met de leerplichtambtenaar over extra vakantieverlof. Zowel door directeuren als door ouders/verzorgers.

Ook dit schooljaar zijn kritische geluiden binnen gekomen bij de leerplichtambtenaar dat op meerdere scholen in onze gemeente er veel soepeler omgegaan werd/wordt met dergelijke verlof- aanvragen dan op de school waar de bewuste ouder haar/zijn kind heeft. Daar waar de directeur de aanvragen negatief had afgedaan, was meer onvrede bij ouders.

In het schooljaar 2004-2005 zijn er 4 meldingen over 6 kinderen van niet toegestaan verlof c.q. ongeoorloofd schoolverzuim gedaan bij de leerplichtambtenaar. Dit aantal is minder dan het voorgaand schooljaar. Dit heeft o.a. te maken met het niet melden, maar ook door de ongelijkheid van beleid van de scholen.

2.4. (Zorgelijk) Ziekteverzuim

Psychische problemen kunnen de oorzaak zijn van schoolverzuim. Er is dan in feite sprake van ziekteverzuim. In principe hoeft ziekteverzuim wettelijk niet gemeld te worden bij de leerplichtambtenaar. In een aantal gevallen gebeurt dit wel. Scholen adviseren leerplichtigen naar de hulpverlening te gaan. Maar als dat niet leidt tot vermindering of het stoppen van het verzuim, dan doen de scholen een melding bij de leerplichtambtenaar. Deze wordt dan meer of minder gedwongen naar een oplossing te zoeken en komt dan weer uit bij de hulpverlening. Bij een verwijzing naar "De Toegang" wordt na een intake-gesprek een passende vorm van hulpverlening aangeboden. Dit voorkomt verschillende doorverwijzingen en wordt als een groot voordeel ervaren.

3. Het regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)

De gemeente Noordenveld vormt samen met de gemeenten Assen, Aa-en Hunze, Midden Drenthe en Tynaarlo het regionaal meld en coördinatiepunt (RMC) Noord- en Midden Drenthe.

Het RMC richt zich op jongeren tussen de 18 en 23 jaar die geen startkwalificatie hebben gehaald.

Een startkwalificatie is een diploma op niveau 2 van het MBO, of een diploma HAVO of VWO.

Jongeren die niet meer leerplichtig zijn en door allerlei oorzaken de school voortijdig verlaten en daardoor geen startkwalificatie behalen worden door de trajectbegeleider RMC zoveel mogelijk met een gerichte aanpak geholpen naar scholing.

3.1. Voortijdige schoolverlater

Een voortijdige schoolverlater is:

- tussen 12 en 23 jaar en
- heeft geen startkwalificatie

Het kan zijn dat:

- hij/zij niet meer staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling
- hij/zij wel staat ingeschreven, maar een maand niet op school is verschenen.

Jongeren uit het speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs zijn vaak niet in staat een startkwalificatie te halen. Ze worden wel als ze de school verlaten geregistreerd als voortijdig schoolverlater, maar er worden geen verdere acties ondernomen voor verdere scholing.

3.2. De wetgeving

Met ingang van 1 januari 2002 is de nieuwe RMC-wetgeving in werking getreden. Kenmerkend voor deze wet is de samenwerking bij melding, registratie, doorverwijzing en herplaatsting van voortijdig schoolverlaters.

De overheid stelt belang aan voldoende scholing voor jongeren.. Daarom is de wet op het Voortgezet onderwijs, op de Expertisecentra en op het Educatie en Beroepsonderwijs aangepast. De schoolbesturen van scholen voor (speciaal) Voortgezet Onderwijs, de Volwasseneducatie en het Middelbaar Beroepsonderwijs zijn verplicht schoolverlaters zonder startkwalificatie te melden bij de woongemeenten.

Ook zijn de meldingstermijnen verkort. Dit biedt meer mogelijkheden om de schoolverlater aan te pakken door de RMC-trajectbegeleider.

Na verzuim van 1 maand is er sprake van voortijdig schoolverlaten en dient de school dit te melden bij de woongemeente van de leerling.

De uitvoering van de RMC-maatregel sluit naadloos aan op de leerplicht.

Leerplichtige jongeren van 5 tot 18 jaar vallen onder de leerplicht, vanaf 18 tot 23 jaar zijn de RMCmaatregelen van toepassing.

De leerplichtfunctie is hoofdzakelijk controlerend en gemeentelijk, de RMC-functie is meer stimulerend en regionaal.

3.3. De sluitende aanpak

De gemeente heeft een centrale rol in de aanpak van voortijdige schoolverlaters. Ze zorgt voor de registratie van gegevens die scholen aanleveren en ze zorgt voor doorverwijzing van de jongeren. Via maatwerk kan de jongere door de RMC-trajectbegeleider naar een scholingstraject worden begeleid en alsnog een startkwalificatie halen.

Bij de uitvoering van de sluitende aanpak zijn naast de leerplichtambtenaar en de RMC-trajectbegeleider ook de Intergemeentelijke Sociale Dienst, het CWI en de Jeugdhulpverlening belangrijke partners voor het uitzetten van trajecten.

Door de regierol van de gemeente is het mogelijk dit beleidsterrein te koppelen aan de uitvoering van het lokale jeugdbeleid en onderwijsachterstandenbeleid.

Vandaar dat er in het schooljaar 2003-2004 een voortijdig schoolverlatenoverleg is gestart met bovengenoemde partners.

3.4. Knelpunten

Het probleem dat ook dit jaar is gesignaleerd, namelijk dat de ROC's de cursisten die zich na 1 oktober aanmelden niet kunnen opnemen in verband met financieringsproblemen, is ook door het rijk onderkend. Met ingang van 1 januari 2006 gaan hiervoor andere richtlijnen gelden.

In het schooljaar 2004-2005 heeft het RMC Noord- en Midden Drenthe de zogenaamde lenteactie gehouden.

In deze actie zijn afspraken gemaakt met Voortgezette scholen en ROC's over het melden van een voortijdige schoolverlater aan zowel de gemeente en de RMC. Verder zijn afspraken gemaakt met de decanen van het voortgezet onderwijs om aan het RMC, middels diplomakaarten, te melden welke leerlingen wel/niet een diploma hebben behaald.

Op deze manier zijn er veel leerlingen in beeld gebracht die voor 1 oktober van het daaropvolgende schooljaar door de trajectbegeleider naar een vervolgschool konden worden toegeleid.

In september 2005 worden er afspraken gemaakt tussen de wethouders van betrokken gemeenten en de bestuurders van de ROC's/MBO's over het melden van voortijdige schoolverlaters en het behalen van een startkwalificatie. Deze afspraken worden in het voorjaar van 2006 vastgelegd in een convenant.

Voor jongeren die een opleiding MBO-BBL volgen is het nog steeds moeilijk aan een leer-werk-plek te komen. Hierom is er in het voorjaar van 2005 ook een MKB-actiedag georganiseerd door het RMC Noord- en Midden Drenthe en het kleinbedrijf.

Jongeren werden uitgenodigd om kennis te maken met bedrijven waar ze een leer-werkplek konden vinden. Deze actie heeft geresulteerd in 8 leer-werk-plekken.

In het Voortijdig schoolverlatenoverleg waarin naast de leerplichtambtenaar, het ISD, de trajectbegeleider, het CWI en het Alfacollege zit, zijn 21 jongeren besproken die uiteindelijk naar een opleiding, werkleertraject of werk zijn geleid. Ook zijn de contacten tussen de instellingen door dit overleg verstevigd.

3.5. Gegevens over het aantal voortijdig schoolverlaten in de gemeente Noordenveld (leeftijd 12-23 jaar)

Gegevens schooljaar 2002-2003 RMC Noord en Midden Drenthe

	Totaal	Niet afgesloten	Opleiding	Werk	Overige
leerplichtigen	5		4		1
part.leerpl.	7	1	4	1	1
18-23 jaar	10	4	2	1	3
totaal	22	5	10	2	5

Gegevens schooljaar 2003-2004 RMC Noord en Midden Drenthe

	Totaal	Niet afgesloten	Opleiding	Werk	Overige
leerplichtigen	20				
part.leerplichtigen					
18-23 jaar	97				
totaal	117		12	10	17

Gegevens schooljaar 2004-2005 RMC Noord en Midden Drenthe

	Totaal	Niet afgesloten	Opleiding	Werk	Overige
leerplichtigen	1				
part.leerplichtigen	9				
18-23 jaar	48				
totaal	58		11	3	5

Bovenstaande cijfers zijn overgenomen uit de effectrapportage van het RMC Noord en Midden Drenthe, schooljaar 2003-2004 en 2004-2005. De handmatige invoer die in het verleden is gedaan wordt niet meer gebruikt.

In vergelijking met het schooljaar 2003-2004 is het aantal voortijdige schoolverlaters gehalveerd. Duidelijk is niet of dit te danken is aan de bemiddeling vanuit het voortijdig schoolverlatenoverleg of dat er minder schoolverlaters zijn gemeld door allerlei oorzaken. Dit wordt door het RMC nog nader onderzocht.

4. Aandachtspunten bij de uitvoering van werkzaamheden van de leerplichtambtenaar

In dit hoofdstuk wordt aandacht gevraagd voor zaken die voor de uitvoering van de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar van belang zijn.

4.1. Van leerplichtadministratie naar leerlingenadministratie

a. Registratie

Voor de uitvoering van de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar is het van belang dat er een goede leerlingenadministratie wordt gevoerd. In de gemeente Noordenveld is hier hard aan gewerkt. De leerplichtadministratie is omgebouwd tot een leerlingenadministratie die tevens kan dienen als onderwijsmonitor en GOA-monitor.

Er zijn nieuwe modules voor het leerplichtsysteem aangeschaft en er is door diverse ambtenaren en administratieve ondersteuners in het schooljaar 2004-2005 deelgenomen aan een cursus Prolep om met de nieuwe gegevensverwerking te kunnen werken.

Ook is er hard gewerkt aan het invoeren van de gegevens van de startkwalificatie. Dit was een grote klus waarbij ook anderen zijn ingeschakeld. In het schooljaar 2005-2006 zullen alle ingevoerde gegevens worden gecheckt en vergeleken met de GBA-bestanden om te kijken of alle jongeren tot 23 jaar in de leerlingenadministratie zijn opgenomen.

Naast deze inspanningen zijn er ook gesprekken gevoerd met de gemeente Groningen over het registreren van jongeren uit de gemeente Noordenveld die in Groningen op school gaan.

De verwachting is dat deze gegevens in het schooljaar 2005-2006 digitaal zullen worden aangeleverd.

b. Meldingen

Ook zal er aandacht moeten blijven voor de meldingen van de scholen.

Er is een brief opgesteld die vanaf het schooljaar 2004-2005 jaarlijks aan de directies van de diverse scholen wordt verstuurd, waarin zij worden gewezen op de plicht van melding aan de woongemeente van de leerlingen die hun school bezoeken.

Er is in het schooljaar 2004-2005 beter en vaker gemeld dan voorgaande jaren. Toch zal door de gemeente jaarlijks gewezen worden op een goede melding door de scholen. Dit is niet alleen in het belang van het leerplichtverzuim maar ook in kader van de sluitende aanpak en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten is het nodig om tijdig te weten welke school de jongere wel/niet bezoekt.

4.2. Afhandeling procesverbaal

Als de pogingen en acties door de school en de leerplichtambtenaar niet leiden tot geregeld schoolbezoek van de betrokken leerling wordt door de leerplichtambtenaar een procesverbaal opgemaakt voor ongeoorloofd schoolverzuim. In voorgaande jaren duurde de afhandeling door het OM te lang. Dit varieerde van 6 maanden tot een jaar. Hierdoor kon het gebeuren dat de leerling verstoken bleef van (gepast)onderwijs en het gebeurde ook vaak dat die dan niet meer terug kwam in het onderwijs.

In het overleg van de Drentse leerplichtambtenaren met het Openbaar Ministerie is gepleit voor een kortere afhandelingstijd. In het schooljaar 2003-2004 is hiermee een start gemaakt. Deze manier van werken heeft in het schooljaar 2004-2005 geleid tot het meer terug leiden van jongeren naar een vorm van onderwijs.

4.3. Werkwijze en samenwerking Jeugdhulpverlening

Door de nieuwe wet op de jeugdzorg is Bureau Jeugdzorg gestopt met haar activiteiten in de lokale Toegang Noordenveld. De gemeente Noordenveld heeft vanuit het jeugdbeleid daarom het algemeen maatschappelijk werk (Noordermaat) aangewezen als de trekker het de lokale Toegang. De lokale toegangsgedachte wordt ingevuld door het AMW waarbij expliciet aandacht wordt besteed aan de afstemming met de samenwerkingspartners, zoals Bureau Jeugdzorg Drenthe, Onderwijs, ICARE, GGD en de Stichting WiN. In het schooljaar 2005-2006 zal o.a. worden geëxperimenteerd met schoolmaatschappelijk werk.

4.4. Zorgelijk ziekteverzuim

Onder zorgelijk ziekteverzuim wordt verzuim door ziekte verstaan waarbij ouders de vraag moeten stellen of aan dit verzuim wel/geen ziekte is te wijten.

Vaak onderkennen ouders dit probleem niet en werken hieraan mee door bijvoorbeeld een briefje te schrijven.

De leerkrachten kunnen dit verzuim herkennen door zich af te vragen of de leerling zich niet al te vaak ziek meldt of laat melden.

Zowel in Groningen als in Drenthe is door de GGD een protocol ontwikkeld waarin wordt beschreven hoe om te gaan met dergelijk ziekteverzuim. Dit protocol zal in het schooljaar 2005-2006 worden besproken in de zorgteams.

4.5. Terugkoppeling tweedelijns hulpverlening (psychiater, psycholoog, GGZ)

Vanuit de tweedelijns instanties is het niet gebruikelijk terug te koppelen naar de leerplichtambtenaar. Dit kan te maken hebben met de wet op de privacy.

Desondanks is het wel van belang goede afspraken te maken, aangezien het voor de leerplichtambtenaar belangrijk is om te weten wanneer de jongere weer in staat is het onderwijsprogramma te volgen. In de zorgteams wordt hier aandacht voor gevraagd.

4.6. Zorgteam

Zoals is vermeld neemt de leerplichtambtenaar deel aan diverse zorgteams.

De knelpunten die de leerplichtambtenaar hierin tegenkomt zijn:

- de leerling wordt soms erg laat ingebracht waardoor herstel van de ongewenste situatie soms niet meer mogelijk is en /of geen alternatief meer mogelijk is;
- het zorgteam komt niet altijd regelmatig en volledig bij elkaar
- er wordt te weinig gebruik gemaakt van de netwerkformule
- de functie case-manager is niet duidelijk/aanwezig

Door actief en tegelijkertijd samen te werken naar het doel om de leerplichtige zorg en passend onderwijs aan te bieden, kan het resultaat van de inspanningen worden vergroot.

Binnen de zorgteams is de samenwerking regelmatig onderwerp van gesprek geweest, met als resultaat dat deze is verstevigd.

4.7 Onduidelijkheid over de werkzaamheden en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar

De beschrijving van de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar is op de gemeentelijke website aangepast . Het telefoonnummer van de leerplichtambtenaar is hierbij opgenomen.

De leerplichtambtenaar heeft verder in het schooljaar 2004-2005 overleg gehad met de directeurs van het basis- en voortgezet onderwijs over de werkzaamheden en bevoegdheden.

De leerplichtambtenaar heeft deelgenomen aan de jaarlijkse dag van de leerplicht. Samen met de wethouder van Onderwijs heeft zij De Ronerborg bezocht. Met de administratie is o.a. gekeken hoe de verzuimmeldingen worden verwerkt door de school. In de klas heeft de wethouder benadrukt waarom

je beter niet kunt gaan spijbelen. Ook is het werk van de leerplichtambtenaar besproken met de leerlingen en de aanwezige leerkrachten.
Op de basisscholen is op de dag van de leerplicht een flyer over luxeverzuij uitgedeeld.
Op bovengenoemde manier heeft de leerplichtambtenaar in het schooljaar 2004-2005 aandacht gevraagd voor de werkzaamheden die uitgevoerd worden en het waarom.

4.8. Aandachtspunt voortijdig schoolverlaten

Aangezien in de gemeente Noordenveld veel leerplichtigen naar het voortgezet onderwijs gaan buiten de gemeentegrens, is de kans groot dat deze leerlingen uit het oog verloren worden als er geen meldingen binnenkomen en/of de registratie niet goed verloopt.

Vandaar ook eerder genoemde inzet: betere registratie en melding ten behoeve van een goede leerlingenadministratie.

Ondanks al deze inspanningen vallen er af en toe leerlingen 'tussen wal en schip'. Bijvoorbeeld leerlingen bij wie te laat wordt geconstateerd dat zij niet op de 'juiste' school zitten. Of leerlingen die niet meer aangemeld kunnen worden bij het ROC.

Zoals al is gemeld valt de gemeente Noordenveld onder het Registratie, Meld- en Coördinatiepunt Noord- en Midden Drenthe. Leerlingen van 18 tot 23 jaar die voortijdig de school verlaten worden door de gemeente bij dit meldpunt gemeld.

Nadat het RMC Noord- en Midden Drenthe in het schooljaar 2002-2003 een 'voorzichtige' start heeft gemaakt zijn in het schooljaar 2003-2004 de contacten met de trajectbegeleider verstevigd en is de registratie verbeterd. In het schooljaar 2004-2005 zijn deze contacten verder uitgewerkt en zijn er goede afspraken gemaakt over melding zowel aan de woongemeente als aan het RMC. In hoofdstuk 3 is de lenteactie, het op stapel staande convenant voortijdig schoolverlaten en de afspraken met de decanen al genoemd. In het schooljaar 2005-2006 zal dit verder doorontwikkeld worden.

5. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie van de aanbevelingen van het schooljaar 2004-2005 eerst besproken. Daarna wordt beschreven hoe de aandachtspunten in het schooljaar 2005-2006 opgepakt kunnen worden.

5.1. Evaluatie Aanbevelingen 2004-2005

- **Er is een goede leerlingenadministratie nodig**
De leerlingenadministratie is volledig gevuld.
Er zijn extra gereserveerd uren gebruikt om de achterstand weg te werken.
Het jaarplan leerlingenadministratie wordt gehanteerd en al werkende bijgesteld.
- **Goede afspraken maken over de melding aan de leerplichtambtenaar**
De scholen hebben een standaardbrief ontvangen waarin gewezen wordt op de uitvoering van de leerplichtwet
- **Optimaliseren functioneren Voortijdig Schoolverlaten Overleg**
Het Alfacollege is toetreden tot het Voortijdig schoolverlatenoverleg en er is door de gemeente een coördinator geleverd.
- **Optimalisering functioneren RMC Noord en Midden Drenthe**
De contacten met de trajectbegeleider van het RMC Noord- en Midden Drenthe zijn geïntensiveerd.
Er zijn goede afspraken met het RMC Noord- en Midden Drenthe gemaakt over de registratie.
Met de gezamenlijke gemeenten is een beleidsplan en werkplan RMC opgesteld.
Ook is er een agendacommissie samengesteld.
- **Verbeteren afstemming werkzaamheden jeugdhulpverlening-leerplichtambtenaar**
Aanbevolen is met de jeugdhulpverlening een protocol te ontwikkelen over de afhandeling van zaken die door de leerplichtambtenaar zijn ingebracht. Dit item is opgenomen in het protocol dat vanuit het jeugdbeleid aan het Jongeren Netwerk Noordenveld is gevraagd te ontwikkelen. Hierbij zijn ook de leerplichtambtenaar en de jeugdhulpverlening betrokken.
- **Onderkenning zorgelijk ziekteverzuim**
Zowel door de GGD Groningen als GGD Drenthe is een meldingsprotocol ziekteverzuim ontwikkeld dat ingevoerd kan worden op de voortgezette scholen.
In de zorgteams wordt dit protocol geagendeerd.
- **Informatie over de werkzaamheden en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar**
De leerplichtambtenaar heeft met verschillende directeurs uit het basis- en voortgezet onderwijs

gesprekken gevoerd. In samenwerking met de leerplichtambtenaren uit het Westerkwartier heeft het gesprek met de RSG De Borgen in Leek over de verzuimregistratie geleid tot het aanleveren van maandelijkse overzichtsstaten.

Op de dag van de leerplicht heeft de leerplichtambtenaar samen met de wethouder van Onderwijs voorlichting gegeven over de taken en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar en de gevolgen van ongeoorloofd verzuim aan leerlingen en leerkrachten op de Ronerborg.

Op de basisscholen zijn flyers uitgedeeld over luxe verzuim.

Op de website van de gemeente Noordenveld staan ook de werkzaamheden en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar vermeld.

De ontwikkeling van een jaarlijkse brief met folder waarin de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar worden beschreven en die naar het onderwijs en samenwerkingspartners zou worden verstuurd, heeft nog niet plaatsgevonden.

- **Optimalisering functioneren zorgteams**

Omdat een zorgteam 'schooleigen' is, is het niet mogelijk om voor alle zorgteams 1 protocol te ontwikkelen. Daarom worden er in elk zorgteam afspraken gemaakt hoe men omgaat met het probleem, met de privacy en de samenwerking en/of afstemming.

Binnen de zorgteams worden ook afspraken gemaakt tussen de leerplichtambtenaar en de tweedelijns organisaties.

In het jaarverslag 2003-2004 is vermeld dat in het schooljaar 2004-2005 extra aandacht zal zijn voor de oorzaak van de toename van het aantal voortijdige schoolverlaters.

In hoofdstuk 3 van het jaarverslag 2004-2005 hebben we geconstateerd dat het aantal voortijdige schoolverlaters is gehalveerd. Of dit te maken heeft met de extra inspanningen die door de trajectbegeleider zijn gedaan of door de bemiddeling vanuit het voortijdige schoolverlatenoverleg is onduidelijk. Dit zal nog nader worden onderzocht.

5.2. Aanbevelingen schooljaar 2005-2006

- **Registratie:** Het bijhouden en optimaliseren van de registratie.
Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de gemeente Groningen, het RMC, de voortgezette scholen, de basisscholen en de ROC's. Dit blijft voortdurend een punt van aandacht.
- **Meldingen:** Hiervoor zijn afspraken gemaakt met scholen, gemeente en ROC's.
Ook dit onderdeel blijft een punt van aandacht.
Indien nodig zal opnieuw contact worden gelegd met degene die de melding aan de leerplichtambtenaar c.q. gemeente moet doen. Ook zal indien nodig de noodzaak van de meldingen door de leerplichtambtenaar, de gemeente en/of het RMC kenbaar worden gemaakt.
- **Afhandeling procesverbaal:** Goede contacten onderhouden met het OM.
- **Drents Breed in samenwerking met het OM de notitie "Strafrechtelijke aanpak schoolverzuim" ontwikkelen.**
- **Door de inzet van Noordermaat de lokale toegang Noordenveld vormgeven, waarin goede afspraken worden gemaakt met de jeugdhulpverlening**
- **I.v.m. ondervanging van het zorgelijk ziekteverzuim wordt het protocol besproken om daarna ingezet te worden**
- **Terugkoppeling tweedelijns hulpverlening: Blijvende aandacht in de zorgteams**
- **Aandacht voor werkzaamheden en bevoegdheden leerplichtambtenaar: Vaststelling nieuwe ambtsinstructie en daarna uitvoering geven. Ook zal de brief met de folder van de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar, die naar het onderwijs en samenwerkende partners kan worden verstuurd, ontwikkeld worden.**
- **Voortijdig schoolverlaten: Onderzoeken of door bemoeienis voortijdig schoolverlaten overleg het aantal voortijdige schoolverlaters is gedaald.**

5.3. Algemene opmerkingen

Binnen de ROC's begint de aandacht sterk te groeien voor voortijdig schoolverlaten. Dit heeft o.a. te maken met de overleggen die door het RMC Noord- en Midden Drenthe is gevoerd met de decanen van de scholen.

Het afgelopen schooljaar is door alle scholen beter en meer gemeld dan voorgaande jaren. Hierdoor kon de leerplichtadministratie goed gevuld worden. Het is daarom belangrijk om hiervoor steeds aandacht te vragen.

De samenwerking met de Gemeente Groningen wat betreft het aanleveren van gegevens van leerplichtigen uit de gemeente Noordenveld is uitstekend. In het schooljaar 2005-2006 zal deze samenwerking digitaal worden omgezet.

Bijlage 1:

Lijst met afkortingen

RMC : Regionaal Meld en Coördinatie punt

GOA : Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid

LPA : Leerplichtambtenaar

CWI : Centrum Werk en Inkomen

OM : Openbaar Ministerie

PV : Procesverbaal

HALT : Het Alternatief

MBO-BL: Middelbaar beroepsonderwijs- beroepsbegeleidende leerweg

MKB : Midden-Kleinbedrijf

ROC : Regionaal Opleidingscentrum

VAVO : Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs

VNG : Vereniging Nederlandse gemeenten